

of improving communication structures, to substantiate the optimal directions of development of communication strategy in order to enhance the effectiveness of labor.

The essence and role of communication processes in the company in the current economic conditions has been investigated, the importance of information and its dissemination mechanism while ensuring the effective using of communication processes have been characterized, the main problems and ways of forming the communication strategy company have been determined, the most common forms of communication interaction have been analyzed.

It has been substantiated that there is a direct correlation between well-established communication process and the quality of the structural divisions, individual employee, groups of employees and businesses in general. It has been proved that communication creates favorable conditions for the disclosure of professional and business skills of employees, promotes their creative potential, which in turn improves the effectiveness of labor. It has been determined that the communication should be a required element of the personnel management system that is the impetus for the development of qualitatively new scientific methods and approaches to the design of internal communications.

communication, personnel, effectiveness, management

Одержано (Received) 15.11.2016

Прорецензовано (Reviewed) 25.11.2016

Прийнято до друку (Approved) 28.11.2016

УДК 331.5

А.С. Пасека, доц., канд. екон. наук

Кіровоградський національний технічний університет, м. Кропивницький, Україна

Ринок праці та його розвиток: гносеологічний аналіз

Висвітлено сутність гносеологічного аналізу категорії «ринок праці». Розкрито особливості трактування понять «ринок праці» і «розвиток ринку праці». Зосереджено увагу на тінізації зайнятості та їх негативних наслідках для розвитку національної економіки. Доведено необхідність вдосконалення державного регулювання ринку праці, налагодження активного соціального діалогу для підвищення рівня офіційної зайнятості, забезпечення соціальної відповідальності держави та бізнесу за створення продуктивних робочих місць.

гносеологічний аналіз, ринок праці, зайнятість, безробіття, тіньові відносини

А.С. Пасека, доц., канд. екон. наук

Кіровоградский национальный технический университет, г. Кропивницкий, Украина

Рынок труда и его развитие: гносеологический анализ

Исследована сущность гносеологического анализа категории «рынок труда». Раскрыты особенности трактовки понятий «рынок труда» и «развитие рынка труда». Сосредоточено внимание на тенизации занятости и ее негативных последствиях для развития национальной экономики. Доказана необходимость совершенствования государственного регулирования рынка труда, налаживания активного социального диалога для повышения уровня официальной занятости, обеспечения социальной ответственности государства и бизнеса за создание производительных рабочих мест.

гносеологический анализ, рынок труда, занятость, безработица, теневой рынок труда

Постановка проблеми. Затяжна економічна криза в Україні призвела до спаду виробництва, негативно вплинула на зайнятість населення, і як результат, стрімко зросла кількість безробітних, знизилась продуктивність праці, посилилась диспропорція на ринку праці. Між тим ринок праці швидко трансформується, його розвиток набуває специфічних рис та особливостей в умовах руху країн до інноваційної економіки, зумовлюючи зміни у змісті праці, структурі зайнятості. Ці процеси все більш вагомо впливають на формування попиту на ринку праці, ставлячи принципово нові вимоги до працівників, їх знань, компетенцій, мотивацій, вибору професій, форм зайнятості.

© А.С. Пасека, 2016

Теоретики і практики знов і знов замислюються над сутністю ринку праці, шукаючи нові підходи до подолання суперечностей, що виникають у взаємодії роботодавців і найманих працівників. Не втрачає актуальності необхідність поглиблення сутності категоріального апарату ринку праці, глибинне розуміння специфіки його розвитку в умовах сьогодення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості формування ринку праці, висвітлення гостроти проблеми українського ринку праці і нагальної потреби постійного дослідження тенденцій його розвитку в умовах глобалізації залишаються в центрі постійного наукового інтересу багатьох українських науковців. Серед них публікації О.Волкової [2], М. Ведернікова [1], В. Близнюк [13], Е. Лібанової [5], І. Петрової [13], В. Петюха [7], М.Семикіної [9; 10] та інших дослідників. Водночас, аналіз літературних джерел показав, що явища неефективної зайнятості населення, зростання безробіття, напруженості соціально-трудова відносин посилюють потребу поглибленого вивчення сутності ринку праці, дискусійних питань його розвитку. Не втрачає актуальності дослідження сутності ринку праці з позицій гносеології.

Потребує поглиблення гносеологічний аналіз категоріального апарату ринку праці. Окремого вивчення потребують сучасні особливості функціонування ринку праці України, визначальні тенденції його розвитку, напрями регуляторного впливу на ринок праці в інтересах детінізації зайнятості.

Постановка завдання. Метою статті є систематизація наукових уявлень про сутність ринку праці та його багатоаспектний розвиток, поглиблення гносеологічного аналізу категорій «ринок праці» та «розвиток ринку праці» з позицій сьогодення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз наукової літератури засвідчує, що проблематика ринку праці знаходиться постійно у полі зору науковців, адже стан ринку праці слугує індикатором успішності соціальних та економічних реформ. Разом з тим, теоретичний аналіз засвідчує широке коло наукових підходів щодо тлумачення сутності категорії «ринок праці», серед яких найбільш поширеними є такі:

- це інститут або механізм, що поєднує, зводить разом продавців і покупців товару «робоча сила» [6, с. 77];

- це система соціально-економічних відносин між роботодавцями – власниками засобів виробництва – та населенням – власниками робочої сили – щодо задоволення попиту перших на працю, а других – на робочі місця, які є їх джерелом засобів існування [5, с. 12];

- це система обміну індивідуальних здібностей до праці на фонд життєвих цінностей, необхідних для відтворення робочої сили [2, с. 14];

- це особливий ринок, на якому відбувається продаж послуг праці в якості специфічного товару, що дозволяє найманому працівнику на умовах договору (контракту) виконати певний обсяг роботи (трудова послуг) певної якості упродовж необхідного часу, отримуючи дохід [10, с. 96];

- це система особливої взаємодії ринкового попиту і пропозиції, результатом якої є певний обсяг зайнятості та ціна послуг праці; це є узгодження інтересів роботодавців і реальних та потенційних працівників щодо обсягів та умов використання праці, основними елементами якого є попит, пропозиція, ціна, конкуренція, резервування праці та трудова мобільність [13, с. 17].

Зауважимо, що наведені тлумачення не суперечать один одному, а лише доповнюють та збагачують розуміння змісту цієї категорії. Між тим розмаїття наукових уявлень говорить про те, що теорія ринку праці поки що знаходиться у стані розвитку. Розбіжності у підходах науковців існують і тому нагальною потребою є продовження наукових пошуків у напрямі визначення глибинної сутності ринку праці, аспектів його сучасного розвитку.

В той же час, одним із традиційних філософських способів вивчення різних категорій і понять, поруч з онтологічним і антропологічним, є гносеологічний. Зосередимо увагу на можливостях гносеологічного аналізу проблематики ринку праці.

Гносеологія (давньогрец. «гносис» – пізнання; «логос» – учення, наука) в традиційному сенсі є таким типом оперування значеннями, який націлений на встановлення смислів, що мають відношення до з'ясування феномена взаємодії між думкою і фактом, думкою і подією, думкою і сутністю буття, яку вона осмислює [14, с.157]. Іншими словами, гносеологічний аналіз передбачає обґрунтування реальності існування об'єкта, його відповідності тим властивостям, формам, ознакам, які йому приписують.

Гносеологічний підхід до аналізу поняття ринку праці стає актуальним в умовах необхідності формування *міждисциплінарної парадигми* його дослідження. Ринок праці частіше стає предметом вивчення економістів – з огляду на його значення в економічних (виробничих) процесах. Має місце вивчення ринку праці в державному управлінні – як об'єкта впливу, чинника соціально-економічного розвитку країни, регіонів, поселень. Інші дисциплінарні ракурси, кожен по-своєму, розкривають специфіку ринку праці як категорії, що позначає «щось».

Гносеологічний аналіз поняття ринку праці змушує замислитись над тим, чим у дійсності він є: місцем зустрічі роботодавця і працівника – більш реальне уявлення про ринок як фізичний об'єкт; механізмом, системою – абстрактне уявлення про ринок як те, що виникає у ході взаємодій різних суб'єктів. Так само можуть виникати протиріччя з приводу прив'язки ринку до певних просторових умов. У різних просторово-часових вимірах ринок праці може проявлятися абсолютно по-різному та більше того – втрачати свої традиційні ознаки (взяти, для прикладу, ринок праці моноспеціалізованих міст; для них ринок праці не відповідає усім ознакам, а у випадку кризи галузі фактично втрачає свою функціональність).

Актуалізація філософських засад вивчення ринку праці як, насамперед, економічної категорії зумовлена необхідністю формування нового погляду на процеси його розвитку. Тому формування міждисциплінарної парадигми дослідження ринку праці є важливим завданням, яке дозволяє науковцям чітко розділяти функціональну значимість даної категорії у різних галузях знань (рис. 1).

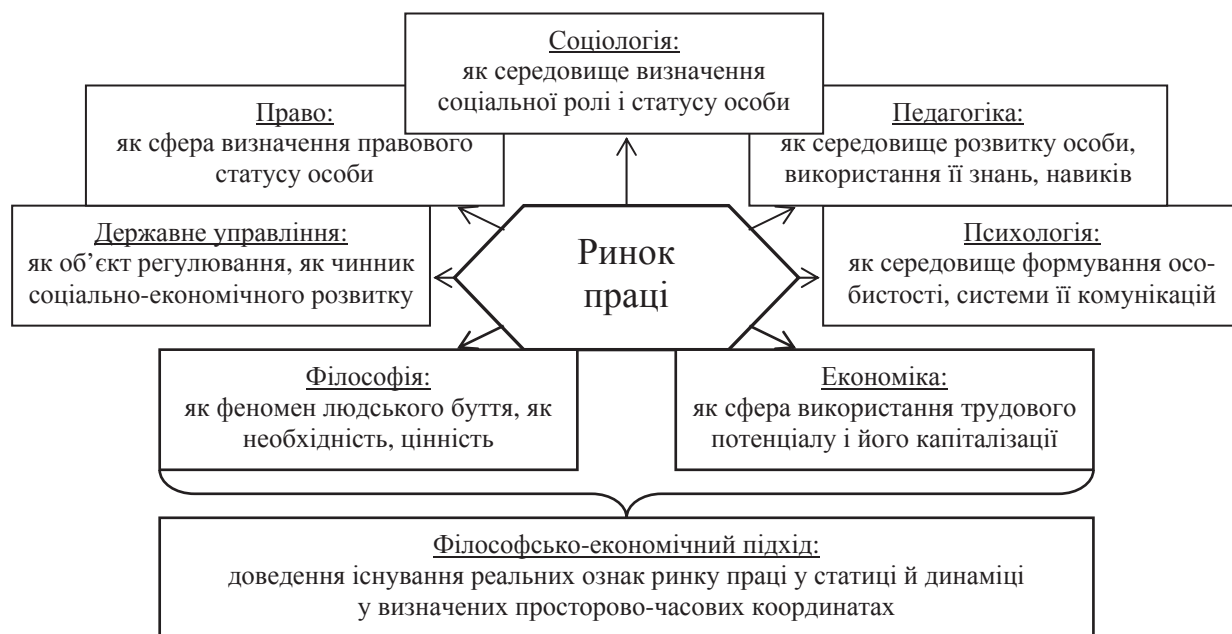

Рисунок 1 – Міждисциплінарна парадигма визначення сутності ринку праці
Джерело: авторська розробка.

Таблиця 1 – Основні гносеологічні питання зі специфікою вивчення ринку праці

№	Основоположні питання гносеології	Поняття у сфері вивчення ринку праці
1	Об'єкт	Ринок праці
2	Суб'єкт	Інститути-суб'єкти (роботодавець (у т.ч. самозайнятий), працівник, посередник), інститути-регулятори (державні, громадські)
3	Пізнаваність	Ознаки ринку праці (кон'юнктура: попит, пропозиція, ціна; структура, інфраструктура, конкуренція), функціональність
4	Відображення	Просторовий вимір: світовий, транскордонний, національний, регіональний, локальний ринок праці Часовий вимір: постійний, тимчасовий
5	Діалектика	Розвиток ринку праці (зміна, трансформація, модернізація, інноватизація і т.д.)
6	Практика	Праця, трудова діяльність, економічна активність, зайнятість, самозайнятість, безробіття, непрацевдатність і т.д.
7	Історизм	Становлення ринку, ретроспектива розвитку (поєднання з діалектикою)
8	Істина	Цінність, ціль, результат

Джерело: авторська розробка.

У гносеологічному вимірі центральним є *об'єкт пізнання* – як фрагмент (частина) будь-якої реальності (природної, соціальної, суб'єктивної, розумової, душевної та ін.), який не збігається у цей момент з інтелектом, що пізнає, та на який спрямована пізнавальна активність [11, с. 238].

У нашому випадку об'єктом пізнання є *ринок праці*.

Дефініція ринку праці в економічному контексті диференціюється між його розглядом в межах різних аспектів, зокрема як:

- суспільно-економічної форми руху людських ресурсів (інтелектуально-трудового потенціалу) [1, с. 14];
- сфери формування попиту і пропозиції на робочу силу [7, с. 112];
- механізму виявлення та погодження попиту і пропозиції на робочу силу [6, с. 53];
- механізму ефективного використання інтелектуально-трудового потенціалу країни, регіонів, окремих поселень (муніципальних утворень) [8, с. 143];
- частини економічної, ринкової системи [16, с. 140];
- системи відносин між роботодавцями і працевдатним населенням, соціальних норм та інститутів, що забезпечують відтворення, обмін і використання праці [12, с. 21];
- системи відносин, де на основі поєднання ринкового та державного механізмів регулювання відбуваються трансформаційні зміни у використанні інтелектуально-трудового потенціалу [3, с. 17].

Виходячи з аналізу наведених визначень, стає зрозумілим, наскільки багатограним є поняття ринку праці, його вплив на різноманітні економічні та соціальні явища. Вагома соціальна та економічна роль ринку праці у розвитку економіки та суспільства стимулює науковців ще більш глибоко досліджувати особливості ринку праці, фокусуючи увагу на різних актуальних, на їхній погляд, аспектах.

Орієнтуючись на філософсько-економічний підхід до розгляду ринку праці, важливо зрозуміти реальність його існування. Частково це дозволяє зробити формування його інституційної основи – *суб'єкта* у гносеології. З теорії пізнання відомо, що суб'єкт та об'єкт співвідносні: об'єкт набуває характеристик саме об'єкта лише у відношенні до певного суб'єкта, тоді як останній виявляє себе лише через дію

(вплив) на певний об'єкт [11, с. 238]. Відповідно якщо за об'єкт брати ринок праці, то суб'єктами будуть інститути, які діють на цьому ринку.

Вважаємо, що з позицій гносеологічного аналізу ринок праці слід розглядати як систему соціально-трудова відносин, які виникають між конкретними інститутами. Таким чином, реальні учасники ринку підтверджують його існування. Допоки вони будуть комунікувати між собою, в основі чого лежить певний інтерес, доти ринок праці буде існувати (табл. 2).

Таблиця 2 – Суб'єкти формування системи соціально-трудова відносин на ринку праці, що доводять реальність його існування

№ з/п	Інститути	Основні види	Основний інтерес
1	<i>Інститути-суб'єкти</i>		
1.1	Роботодавець	Юридичні особи, фізичні особи (самозайняті)	Одержання прибутку у ході використання інтелектуально-трудова потенціалу – власного і залучених працівників
1.2	Працівник	Зайнятий: найманий, штатний, безкоштовно працюючий Тимчасово незайнятий Безробітний	Одержання доходу в ході використання особистого інтелектуально-трудова потенціалу, в тому числі з можливістю подальшого інвестування у свій людський капітал
1.3	Посередник	Рекрутингові, страхові, банківські та ін. компанії, освітні установи	Одержання прибутку від надання затребуваних суб'єктам ринку праці послуг, обслуговування їхніх доходів, сприяння розвитку інтелектуально-трудова потенціалу
2	<i>Інститути-регулятори</i>		
2.1	Державні	Профільні органи державної влади, у т.ч. державна служба зайнятості	Оптимізація впливу ринку праці на соціально-економічний розвиток країни (регіонів) з прямим відображенням на податкових платежах, рівнях зайнятості, конкурентоспроможності бізнес-середовища; соціальний захист і підтримка суб'єктів ринку
2.2	Громадські	Форми самоорганізації суб'єктів ринку (роботодавців, працівників)	Консолідація зусиль для захисту інтересів
2.3	Міжнародні	Міжнародні організації	Контроль дотримання стандартів міжнародного трудового права

Джерело: авторська розробка.

Висновки та перспективи подальших досліджень. В результаті систематизації наукових уявлень про сутність ринку праці відповідно до міждисциплінарної парадигми дослідження ринку праці, було сформовано філософсько-економічний підхід до розуміння сутності ринку праці шляхом доведення існування реальних ознак ринку праці у статичній й динамічній у визначених просторово-часових координатах.

Гносеологічний аналіз поняття ринку праці доводить необхідність виявлення суб'єктів, які на ньому діють. У нашому випадку – це інститути, які формують систему соціально-трудова відносин, що пов'язані з наймом, використанням, відтворенням робочої сили та спрямовані на забезпечення високого рівня й якості життя особистості, колективів та суспільства в цілому. Сучасні проблеми та особливості функціонування ринку праці України віддзеркалюють глибинні внутрішні суперечності та особливості, притаманні національній економіці, сфері зайнятості через незавершеність структурної

перебудови економіки, політичні потрясіння, слабку керованість соціально-економічною політикою у сфері праці, спотворення соціальних цінностей, слабкість механізмів державного регулювання, недосконалість маркетингових технологій.

Викладене свідчить про необхідність вдосконалення державного регулювання ринку праці, налагодження активного соціального діалогу для підвищення рівня офіційної зайнятості, забезпечення соціальної відповідальності держави та бізнесу за створення продуктивних робочих місць.

Перспективи подальших наукових розробок мають бути пов'язані із розробкою державної стратегії розвитку національного ринку праці в умовах глобальних процесів та євроінтеграції.

Список літератури

1. Ведерніков М. Д. Ринок праці України: особливості формування, тенденції розвитку та напрямки регулювання [Текст] / М. Д. Ведерніков // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 5. – Т. 4. – С. 195–197.
2. Волкова О. В. Ринок праці [Текст] / О. В. Волкова. – К.: Центр учб. літератури, 2007. – 624 с.
3. Ворвинець Б. М. Особливості формування і функціонування регіонального ринку праці в умовах посилення інтеграції : дис. канд. екон. наук : 08.00.05 [Текст] / Богдан Михайлович Ворвинець. – Чернігів, 2015. – 274 с.
4. Гносеологія : Вікіпедія. Вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BD%D0%BE%D1%81%0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F>
5. Лібанова Е.М. Ринок праці: навч. посіб. [Текст] / Е.М. Лібанова. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 224 с.
6. Макконелл К.Р. Экономикс. Принципы, проблемы и политика [Текст] : учебник: В 2 т. / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю ; пер. с англ. Н. Н. Барышникова [и др.]. – М. : Издательский Дом "Инфра-М", 2003. – Т. 1. – 485 с.
7. Петюх В. М. Ринок праці та зайнятість : навч. посібник [Текст] / В. М. Петюх ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К., 1997. – 120 с.
8. Перерва П. Г. Ринок праці в сучасній економічній системі [Текст] / П. Г. Перерва // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». – 2009. – № 6. – С. 140–146.
9. Семикіна М.В. Конкуренція і конкурентоспроможність на ринку праці: методологія визначення // Демографія та соціальна економіка. – К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, 2008. – № 2. – С. 94–103.
10. Семикіна М.В. Регулювання конкурентоспроможності у сфері праці [Текст] / Відп. ред. В.В. Онікієнко. – Кіровоград: ПВЦ "Мавік", 2004. – 146 с.
11. Стратонов В. М. Поняття та зміст пізнавальної діяльності слідчого під час розслідування злочинів в контексті епістемологічних знань [Текст] / В. М. Стратонов // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского : Серия «Юридические науки». Том 21 (60). – 2008. – № 2. – С. 235–240.
12. Транченко Л. В. Теоретичні засади ринку праці в системі ринкових відносин [Текст] / Л. В. Транченко // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – Чернівці : ЧТУІ КНТЕУ, 2012. – Вип. 1. (45). Економічні науки. – С. 22–26.
13. Український ринок праці: особливості розвитку та ефективність функціонування [Текст] / [Л.Л. Петрова, В.В. Близнюк, Г.Т. Куліков та ін.]; за ред. Л.Л. Петрової; НАН України; Ін-т екон. та прогнозів. – К., 2009. – 368 с.
14. Хлебникова О. В. Гносеология как теория присвоения значения [Текст] / О. В. Хлебникова // Вестн. Том. гос. ун-та. Философия. Социология. Политология. – 2013. – № 2 (22). – С. 156–161.
15. Черних В. В. Сучасні тенденції регіонального розвитку та транскордонного співробітництва в Європі і Україні [Текст] / В. В. Черних // Стратегія розвитку України. Економіка, соціологія, право. – 2013. – № 1. – С. 241–244.
16. Швайка Л. А. Державне регулювання економіки : Навчальний посібник [Текст] / Л. А. Швайка. – К. : Знання, 2006. – 435 с.

References

1. Vedernikov, M. D. (2010). Rynok pratsi Ukrainy: osoblyvosti formuvannia, tendentsii rozvytku ta

- napriamky rehuliuвання [The labor market in Ukraine: peculiarities of formation, development trends and directions of regulation]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. – Herald of Khmelnytsky National University, Vol. 4, 5, 195-197* [in Ukrainian].
2. Volkova, O. V. (2007). *Rynok pratsi [Labor market]*. K.: Tsentr uchb. literatury [in Ukrainian]. Petrova, I.L., Blyzniuk, V.V., Kulikov, H.T., et al. (2009). *Ukrainian labor market: especially the development and operational efficiency*. I.L. Petrova (Ed.). K.: NAN Ukrainy; In-t ekon. ta prohozuv.
 3. Vorvynets, B. M. (2015). Osoblyvosti formuvannya i funktsionuvannya rehionalnoho rynku pratsi v umovakh posylenia intehratsii [Features of formation and functioning of the regional labor market in terms of strengthening integration]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Chernihiv [in Ukrainian].
 4. Hnoseolohiia : Vikipediia. Vilna entsyklopediia [Epistemology: Wikipedia. The free encyclopedia]. (n.d.). *uk.wikipedia.org*. Retrieved from <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BD%D0%BE%D1%81%0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F> [in Ukrainian].
 5. Libanova, E.M. (2003). *Rynok pratsi: navch. posib. [Labor market]*. Kyiv: Tsentr navchalnoi literatury [in Ukrainian].
 6. McConnell, C.R., & Brue S.L. (1992). *Economics: principles, problems, and policies*. (14 th ed.). (Vol.1). M.: INFRA-M [in Russian].
 7. Petiukh, V. M. (1997). *Rynok pratsi ta zainiatist [The labor market and employment]*. K.: Mizhrehionalna akademiia upravlinnia personalom [in Ukrainian].
 8. Pererva, P. H. (2009). Rynok pratsi v suchasni ekonomichni systemi [The labor market in the current economic system]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «Kharkivskiy politekhnichnyi instytut»*. - *Proceedings of the National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute»*, 6, 140-146 [in Ukrainian].
 9. Semykina, M.V. (2008). Konkurentsia i konkurentospromozhnist na rynku pratsi: metodolohiia vyznachennia [Competition and competitiveness in the labor market: methodology]. *Demohrafiia ta sotsialna ekonomika. – Demography and social economy*, 2, 94-103 [in Ukrainian].
 10. Semykina, M.V. (2004). *Regulation competitiveness in labor*. V.V. Onikiienko (Ed.). Kirovohrad: PVTs "Mavik".
 11. Stratonov, V. M. (2008). Poniattia ta zmist piznavalnoi diialnosti slidchoho pid chas rozsliduvannia zlochyniv v konteksti epistemolohichnykh znan [The concept and content of the learning of the investigator in the investigation of crimes in the context of epistemological knowledge]. *Uchenye zapiski Tavricheskogo nacional'nogo universiteta im. V. I. Vernadskogo : Serija «Juridicheskie nauki»*. - *Scientific notes of Taurida National University. Vernadsky: Series "Jurisprudence"*, Vol. 21 (60), 2, 235-240 [in Russian].
 12. Tranchenko, L. V. (2012). Teoretychni zasady rynku pratsi v systemi rynkovykh vidnosyn [Theoretical basis of the labor market in the system of market relations]. *Visnyk Chernivetskoho torhovelno-ekonomichnoho instytutu*. - *Bulletin of Chernivtsi Trade and Economic Institute*, 1 (45), 22-26 [in Ukrainian].
 13. Petrova, I.L., Blyzniuk, V.V., Kulikov, H.T., et al. (2009). *Ukrainian labor market: especially the development and operational efficiency*. I.L. Petrova (Ed.). K.: NAN Ukrainy; In-t ekon. ta prohozuv.
 14. Hlebnikova, O. V. (2013). Gnoseologija kak teoriija prisvoeniija znachenija [Epistemology as a theory of meaning assignment]. *Vestn. Tom. gos. un-ta. Filosofija. Sociologija. Politologija. – Bulletin of the Tomsk State University. Philosophy. Sociology. Political science*, 2 (22), 156-161 [in Russian].
 15. Chernykh, V. V. (2013). Suchasni tendentsii rehionalnoho rozvytku ta transkordonnoho spivrobotnytstva v Yevropi i Ukraini [Modern trends in regional development and cross-border cooperation in Europe and Ukraine]. *Stratehiia rozvytku Ukrainy. Ekonomika, sotsiolohiia, pravo. - Strategy of Ukraine. Economics, sociology, and law*, 1, 241-244 [in Ukrainian].
 16. Shvaika, L. A. (2006). *Derzhavne rehuliuвання ekonomiky [The state regulation of the economy]*. K. : Znannia [in Ukrainian].

Anna Paseka, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)
Kirovohrad National Technical University, Kropyvnytskyi, Ukraine

The Labor Market and Its Development: Epistemological Analysis

The goal of the problem is to systematize the scientific ideas about the nature of labour market and its diverse development, deepening of the epistemological analysis of “labor market” and “labour market development” categories from the standpoint of the present.

Epistemological analysis of the concept of the labour market makes us think about what it actually is: a meeting place for an employer and an employee – a real picture of the market as a physical object; a mechanism, a system – an abstract picture of the market as what occurs during the interactions of different subjects. Similarly, there may be controversy over the reference of the market to certain spatial conditions. In different

spatial and temporal dimensions, labour market may manifest itself quite differently and more - lose its traditional features (e.g. the labour market of mono-specialized cities; for them, labour market does not meet all the features, and in case of branch crisis, it actually loses its functionality).

Modern problems and peculiarities of Ukraine labour market reflect deep internal contradictions and features being peculiar to national economics, employment sphere due to the incomplete nature of the structural reconstruction of economics, political shocks, the poor control of social-economic policy in the labour scope, the distortion of social values, the weak mechanisms of state regulation, inadequate marketing techniques.

epistemological analysis, labor market, employment, unemployment, shadow labor market

Одержано (Received) 24.10.2016

Прорецензовано (Reviewed) 24.11.2016

Прийнято до друку (Approved) 28.11.2016

УДК 331.34:34

Corina Zaro, Master's student

Serhii Hainulin, Master's student

Die Technische Universität Berlin, Berlin, Germany

The Influence of Open Source on the Quality of Education

Aim of this article is to analyse the impact of Open Source on the quality of education. The article discusses main trends in development of Open Source, its application, benefits and drawbacks of exploiting the approach with regards to education, and the potent of Open Source to change the traditional tertiary education. Openness contributes to emergence of a more available and competitive higher education system, with the ability to improve access to learning materials and their development in conformity with regional particularities. Development of Open Education has initiated a significant global shift in the area which complements and diversifies the forms and methods of learning.

open source, education, open education, massive open online courses, open educational resources, quality of education

Коріна Заро, студентка магістратури

Сергій Гайнулін, студент магістратури

Технічний Університет Берліну, м. Берлін, Німеччина

Вплив ресурсів відкритого доступу (Open Source) на якість освіти

Мета статті полягає в аналізі впливу ресурсів відкритого доступу (Open Source) на якість освіти. У статті розглядаються основні тенденції розвитку відкритих ресурсів та їх застосування в галузі освіти, переваги їх використання та як вони змінюють традиційні освітні процеси. Відкритість сприяє формуванню більш доступної та конкурентної системи вищої освіти, з потенціалом для поліпшення доступу до освіти, її розвитку відповідно до регіональних особливостей. Розвиток відкритої освіти ініціював значні глобальні зміни у системі освіти, які доповнюють і диверсифікують форми і методи навчання.

ресурси відкритого доступу, освіта, відкрита освіта, масові відкриті онлайн-курси, освітні ресурси відкритого доступу, якість освіти

Statement of the problem. During the past years, the Open Source movement has gained momentum and its influence on economic growth, innovation and competitiveness among businesses in all sectors has increased. Companies are determined to think out of the box and adopt strategies based on collaboration, open methodologies and peer production to keep up with the competitive environment and with the fast pace at which the industries they operate in are evolving. This movement is based on a large number of volunteers who choose to contribute to open source projects for a variety of reasons, ranging from doing social good to enhancing their skills or networking. The impact of open source is especially emphasized by the collaborative strategy adopted by different businesses, by the boost it has given to entrepreneurship and by the cost-related advantages [18].